

Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας Δήμου Πειραιά



1Η ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Κέντρο Στήριξης
Επιχειρηματικότητας
Δήμου Πειραιά



Το οικονομικό περιβάλλον, η επιχειρηματικότητα στο Δήμο Πειραιά και η συμβολή του έργου για την τοπική οικονομία



Άγγελος Κυριόπουλος
Executive Director Finance & Administration
ICAP Group

- Η **ICAP Advisory A.E** και η **Grant Thornton BS A.E** ως ανάδοχος **κοινοπραξία** ανέλαβαν την ανάπτυξη και λειτουργία του Κέντρου Στήριξης Επιχειρηματικότητας (ΚΣΕ) του Δήμου Πειραιά, μέσω διεθνούς ανοιχτού δημόσιου διαγωνισμού, μια **καινοτόμο πρωτοβουλία** του Δήμου που συμβάλει ουσιαστικά στην **ενίσχυση της επιχειρηματικότητας**.
- Η **πολύχρονη εμπειρία** των εταιρειών της Κοινοπραξίας στην διαχείριση και τον συντονισμό μεγάλων έργων, αλλά και η εξειδίκευση στην παροχή υπηρεσιών συμβούλου προς επιχειρήσεις την καθιστούν τον πλέον κατάλληλο συνεργάτη για την υλοποίηση αυτού του σύνθετου και κρίσιμου για το Δήμο έργο **για τους πρώτους 36 μήνες λειτουργίας** του.



- Η **ICAP Advisory** δραστηριοποιείται για πάνω από 30 χρόνια στον τομέα παροχής υπηρεσιών συμβούλου προς επιχειρήσεις με έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και προς το δημόσιο τομέα.
- Ο **Όμιλος ICAP** είναι ένας πολυσχιδής οργανισμός με μεγάλο εύρος υπηρεσιών και προϊόντων που ομαδοποιούνται σε 4 μεγάλες κατηγορίες:
 - ✓ Credit Risk Services
 - ✓ Marketing Solutions
 - ✓ Management Consulting
 - ✓ People and Employment Solutions
- Η **Grant Thornton BS** διαθέτει μακρόχρονη εμπειρία υποστηρίζοντας επιχειρήσεις και οργανισμούς σε στρατηγικό, λειτουργικό και χρηματοοικονομικό επίπεδο.
- Οι υπηρεσίες της εταιρείας παρέχονται μέσα από τρεις πυλώνες:
 - ✓ Διαχείριση κεφαλαίων και “Infrastructure Advisory”
 - ✓ Στρατηγικός και επιχειρηματικός σχεδιασμός
 - ✓ Υπηρεσίες λειτουργικής βελτίωσης



- Το **Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας (ΚΣΕ)** αποτελεί μία σημαντική πρωτοβουλία του **Δήμου Πειραιά**, η σημασία της οποίας αυξάνεται στο πλαίσιο των απρόβλεπτων επιπτώσεων της πανδημίας του Covid-19, οι οποίες δημιουργούν πρόσθετες επιβαρύνσεις στην ήδη δύσκολη πορεία της ελληνικής οικονομίας για την έξοδο από την μακροχρόνια κρίση. Μία κρίση η οποία αρχικά έπληξε ιδιαίτερα τον Πειραιά και τους όμορους δήμους ως κόμβους της οικονομικής δραστηριότητας.
- Το ΚΣΕ έχει **δύο βασικούς άξονες**:
 - (α) να μελετήσει και να αποτυπώσει τους **κλάδους της τοπικής οικονομίας** που παρουσιάζουν **δυναμική** μέσα στην ευρύτερη ελληνική και διεθνή συγκυρία και παράλληλα
 - (β) να ενισχύσει με ένα **σύνολο υπηρεσιών** τις τοπικές επιχειρήσεις ώστε κατανοώντας τις ανάγκες τους να υποστηρίξει την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη τους.

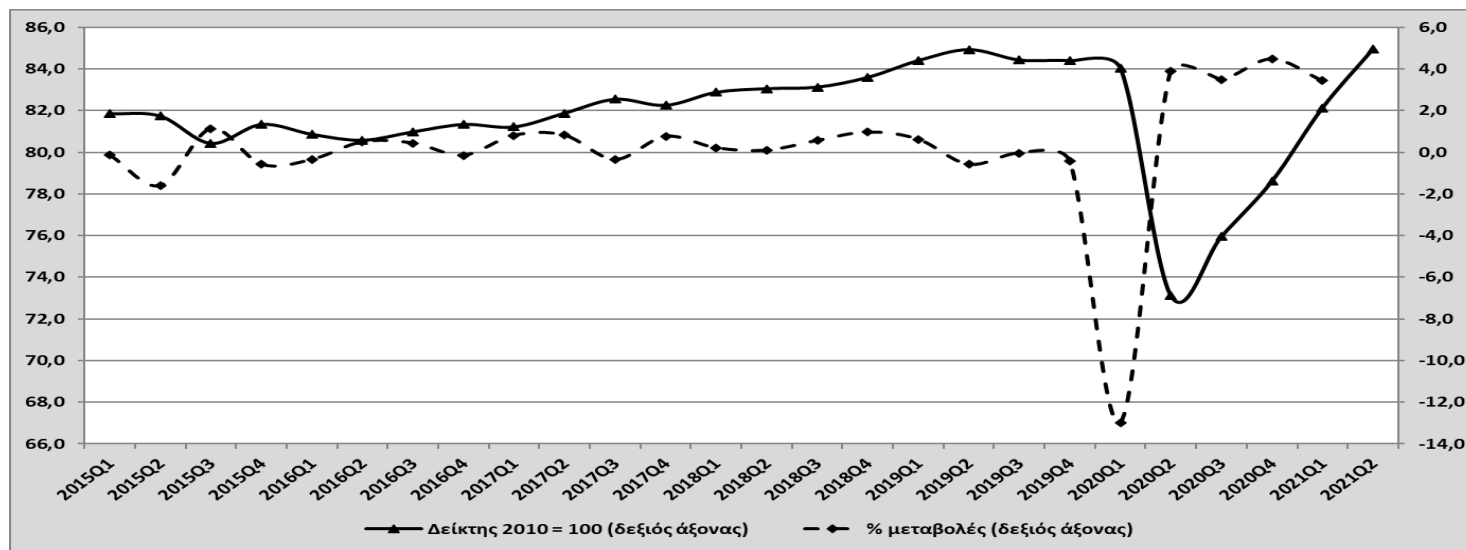


- Το ΚΣΕ Πειραιά για να μπορέσει να συμβάλει αποτελεσματικά στο ρόλο του είναι υποχρεωμένο να μελετήσει το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον και ειδικά την ελληνική επιχειρηματικότητα και τον τρόπο που το πρώτο επιδρά στη δεύτερη και τα προβλήματα αλλά και τι δυνατότητες δημιουργεί.
- Συνοπτικά παρακάτω θα παρουσιάσουμε τις βασικές οικονομικές εξελίξεις, τη δυναμική που αναπτύσσεται αλλά και τα προβλήματα που αναδεικνύονται.



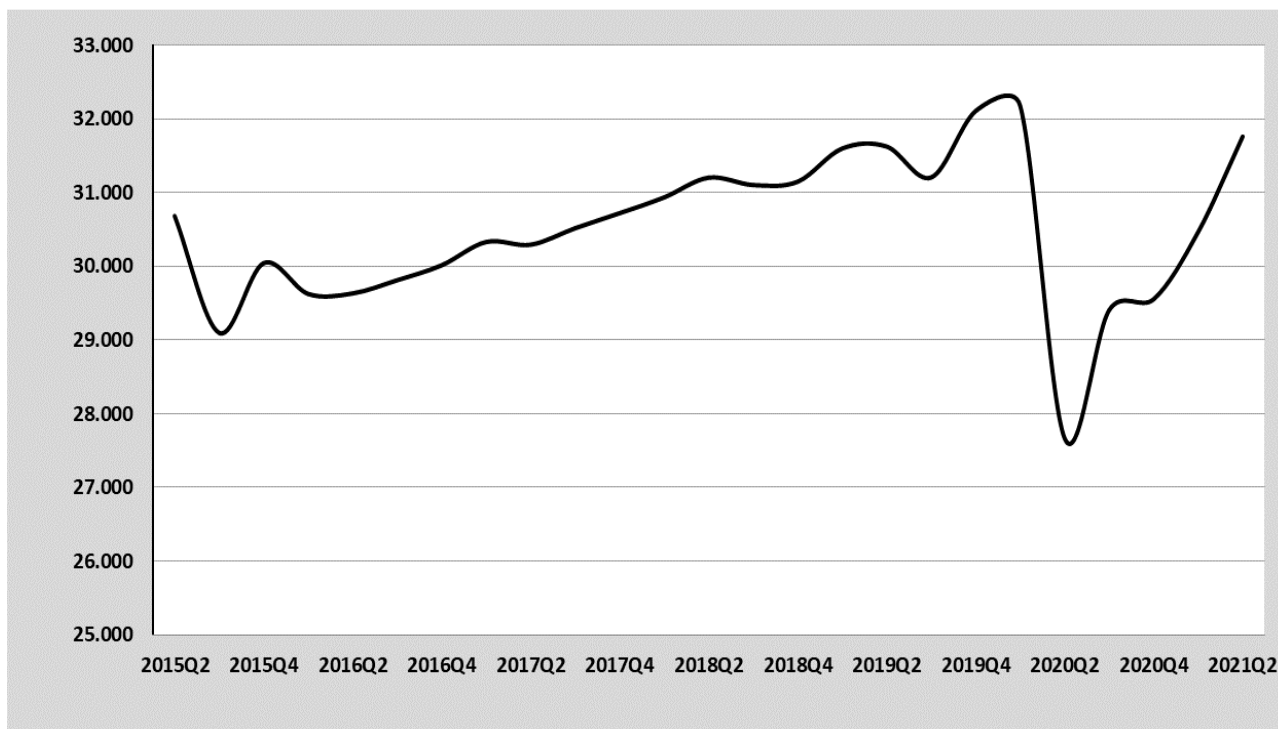
- Το Α.Ε.Π. το 2021** παρουσιάζει σημαντική αύξηση παρά το γεγονός ότι το πρώτο εξάμηνο ο τουρισμός είχε σχεδόν μηδενική συνεισφορά. Πρόκειται για ανάκαμψη τύπου V, ενώ ευνοϊκές είναι οι συνθήκες για το 2022

Εξέλιξη του ΑΕΠ (2015-2021Q2, σταθερές τιμές 2010, δείκτης και % μεταβολές)



- Σημαντική στην ανάκαμψη του Α.Ε.Π. ήταν η συμβολή της **ιδιωτικής κατανάλωσης**.

Πραγματική ιδιωτική κατανάλωση
 (2015Q2 – 2021Q2, σταθερές τιμές 2010, εκατ. €)

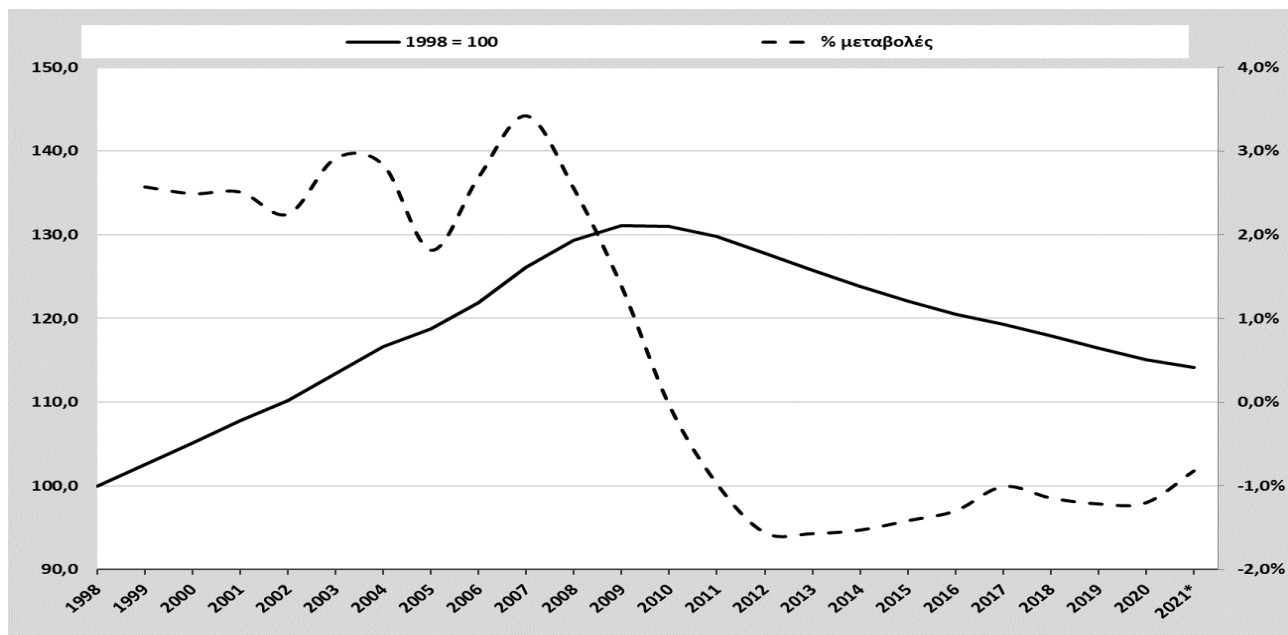


Πηγή: Eurostat



- Ωστόσο, ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της Ελληνικής οικονομίας είναι ότι πραγματικό **καθαρό απόθεμα παγίου κεφαλαίου** βαίνει μειούμενο την τελευταία δεκαετία, με ετήσιους ρυθμούς μεταξύ -1,5% έως -1%, διαμορφώνοντας σημαντικό επενδυτικό κενό

Πραγματικό καθαρό απόθεμα
 (1998-2021, δείκτης & % μεταβολές)

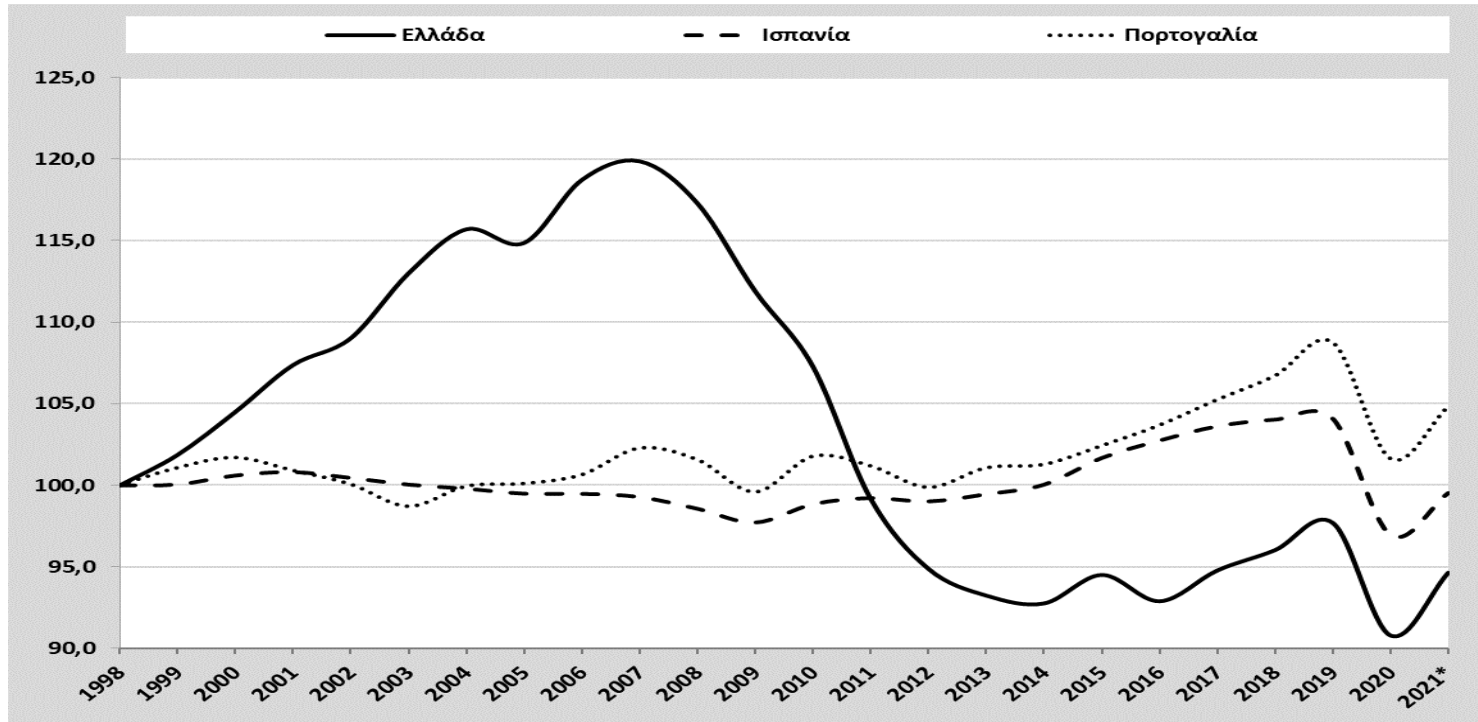


Πηγή: AMECO / * Πρόβλεψη



- Η **ανεργία** παραμένει σε υψηλά επίπεδα, ωστόσο **εμφανίζει σημαντική αποκλιμάκωση**
- Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης είναι πολύ χαμηλός. Η Ελλάδα βρίσκεται στις χαμηλότερες θέσεις της Ε.Ε. με το βαθμό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού να βρίσκεται στο 56% του δυνητικού εργατικού δυναμικού.
- Χαμηλοί επενδυτικοί ρυθμοί και μικρός βαθμός απασχόλησης έχουν σαν αποτέλεσμα η συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών της παραγωγής να μην ανακάμπτει όπως σε άλλες χώρες αντιστοίχου επιπέδου

Συνολική παραγωγικότητα συντελεστών παραγωγής (1998 = 100)



Πηγή: AMECO / * Πρόβλεψη



- Η αύξηση των κρατικών δαπανών το 2020 και το 2021 επέδρασε καταλυτικά στην μείωση των επιπτώσεων που είχε η πανδημία.

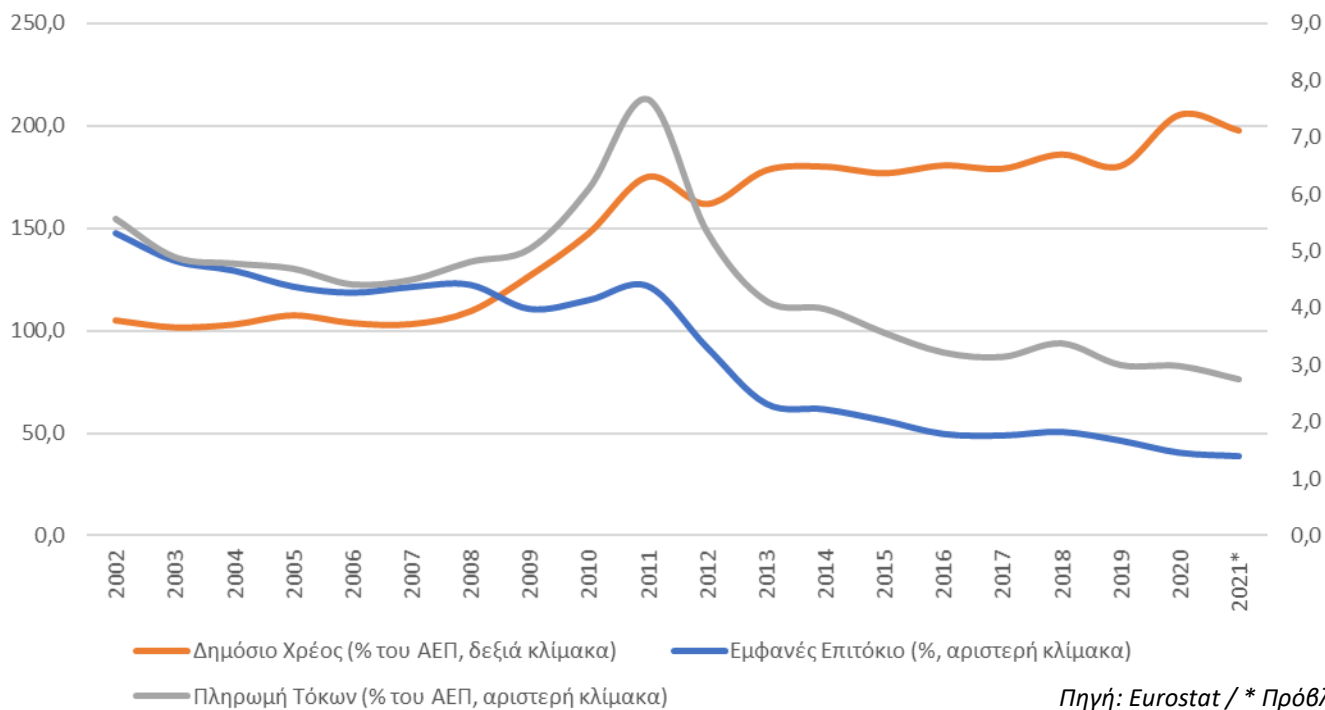
Συνέβαλλε σημαντικά στην διατήρηση της κατανάλωσης, στην διατήρηση της απασχόλησης, αλλά και στη σταθεροποίηση της κατάστασης των επιχειρήσεων όπως θα δούμε παρακάτω.

- Ωστόσο, έχει οδηγήσει σε αύξηση του δημόσιου ελλείμματος.
- Η επιδιωκόμενη αποκλιμάκωση πρέπει να γίνει σταδιακά και να λάβει υπόψη της την αναπτυξιακή δυναμική που παρουσιάζεται στη παρούσα φάση.



Στη παρούσα φάση το χρέος παραμένει διαχειρίσιμο κάτι που υποβοηθείται από τη ραγδαία αποκλιμάκωση των δαπανών ως ποσοστό του Α.Ε.Π που καταβάλλονται ως τόκοι για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους, οι οποίες έχουν μειωθεί από 7,7% το 2011 σε 2,7% το 2021.

**Δημόσιο χρέος, πληρωμή τόκων και εμφανές επιτόκιο
(2002-2021)**



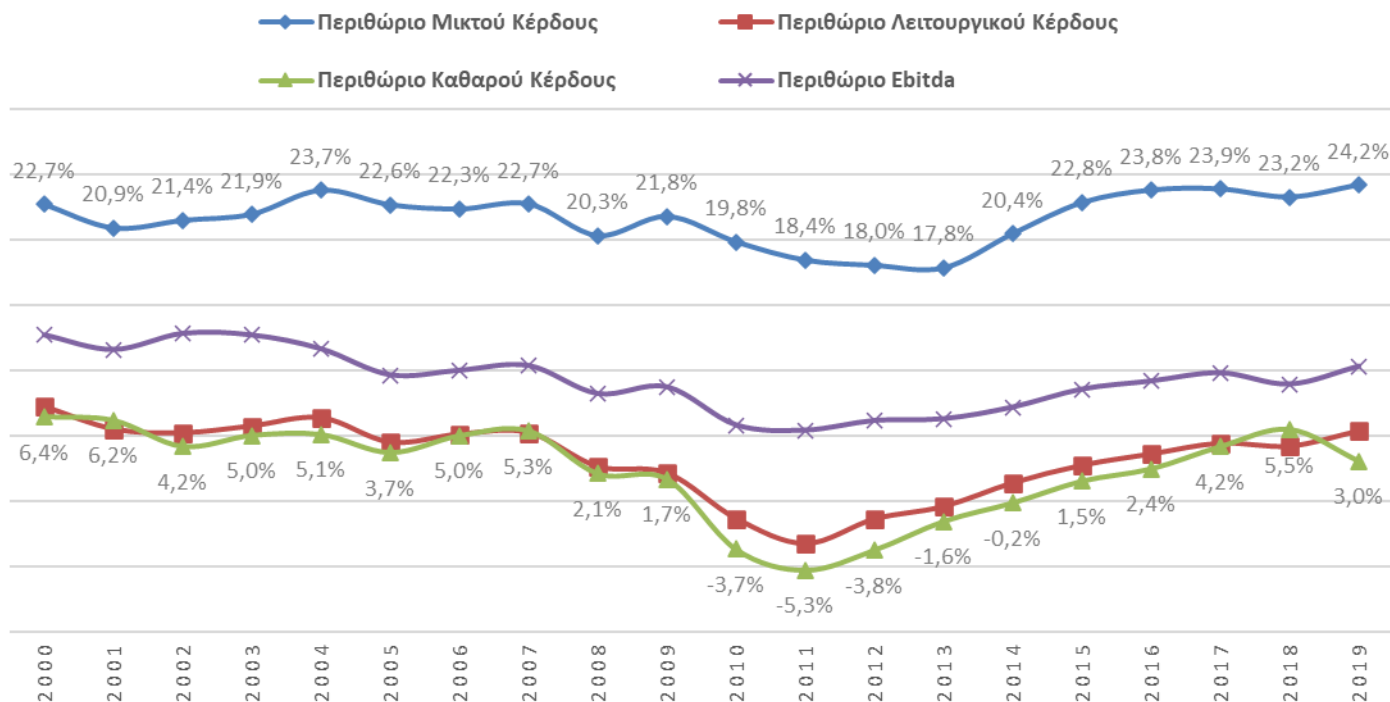
Πηγή: Eurostat / * Πρόβλεψη



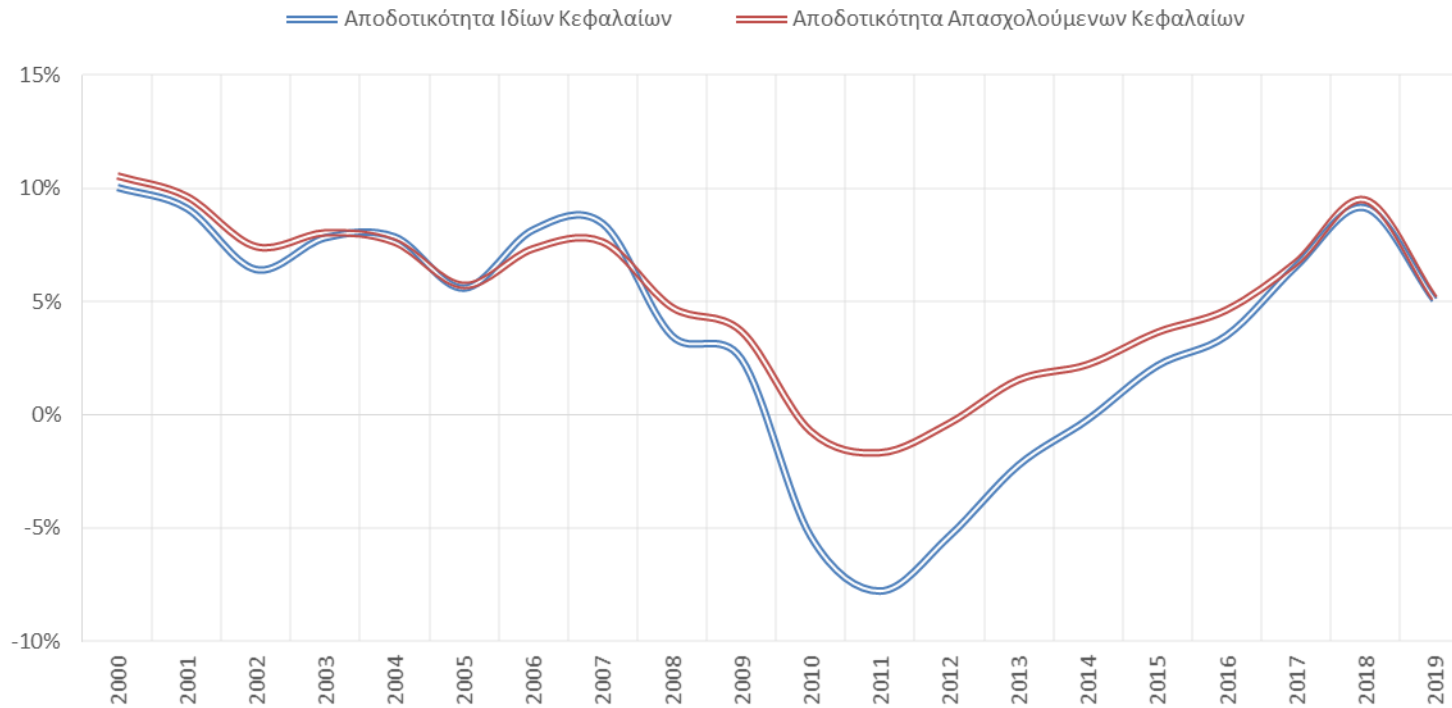
- **Η ελληνική οικονομία** μετά από χρόνια **δείχνει μία νέα αναπτυξιακή δυναμική**
- Ωστόσο βασικοί παράγοντες οι οποίοι επιδρούν μακροχρόνια αρνητικά:
 - **η αρνητική συσσώρευση του κεφαλαίου**
 - **και το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού**παρατηρείται ότι βελτιώνονται πλέον αλλά με αργούς ρυθμούς.
- Η κάλυψη του μεγάλου επενδυτικού κενού πρέπει να γίνει αντικείμενο στοχευμένων επενδύσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με την αξιοποίηση εργαλείων όπως το ΕΣΠΑ, οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά και μη κρατικών πηγών χρηματοδότησης (εισροή ξένων κεφαλαίων, αύξηση τραπεζικής χρηματοδότησης, αξιοποίησης της αυξανόμενης ρευστότητας των επιχειρήσεων).
- Η διόγκωση του χρέους και του ελλείμματος θα αποτελέσουν ένα νέο δυνητικό κίνδυνο στο βαθμό που η άνοδος του διεθνούς πληθωρισμού λάβει πιο μακροπρόθεσμα χαρακτηριστικά και επιδράσει στην άνοδο των επιτοκίων
- Ωστόσο, η διόγκωση του ελλείμματος έπαιξε καθοριστικό ρόλο στον μετριασμό της πτώσης του Α.Ε.Π. και της κατανάλωσης το 2020. Μία βεβιασμένη ραγδαία μείωση του ελλείμματος πιθανόν θα έχει αρνητική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα.



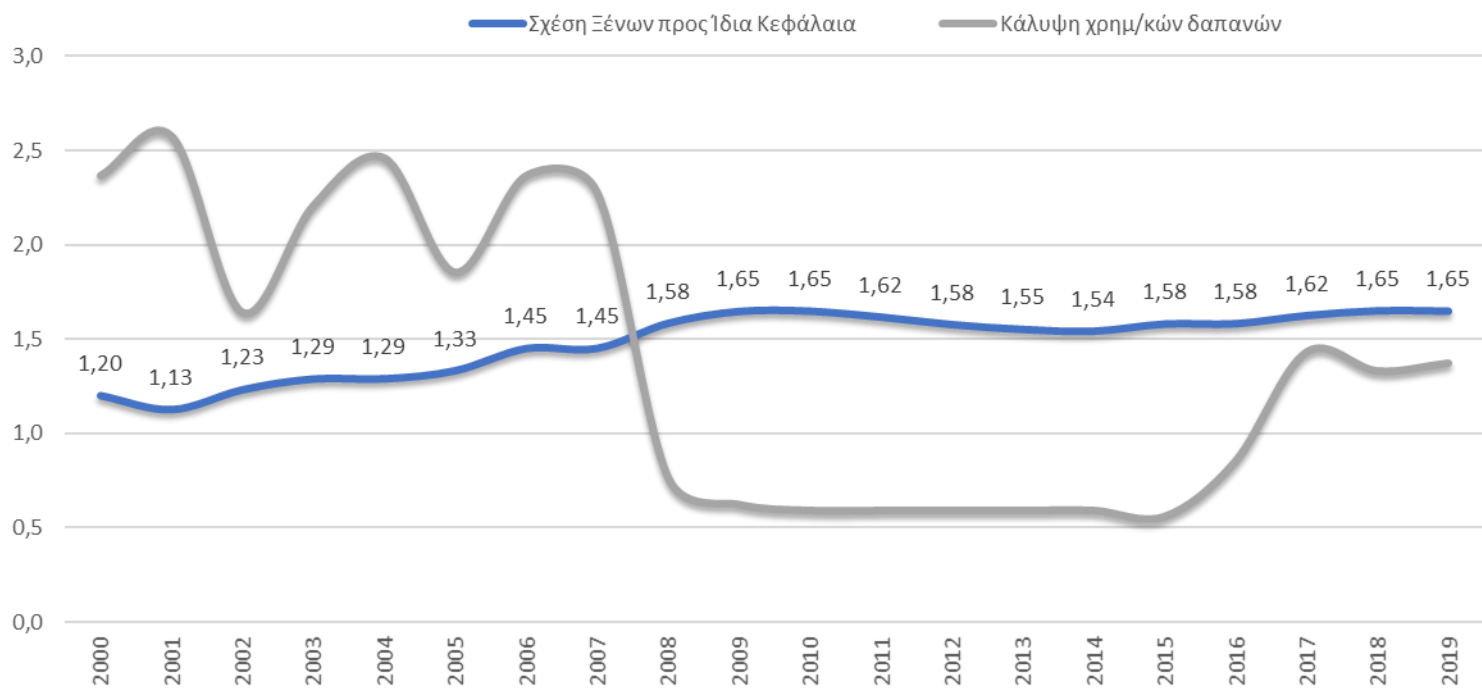
Παρακάτω παρουσιάζονται κάποια αποτελέσματα από την ανάλυση ισολογισμών για **47,5 χιλιάδες επιχειρήσεις** όπως εξαγονται από την **Βάση Δεδομένων της ICAP** για την περίοδο **2000-2019**



- Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν και οι δείκτες αποδοτικότητας.

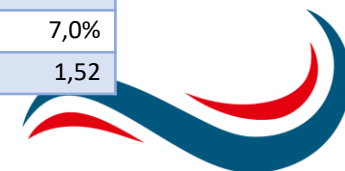


- Οι ελληνικές επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της κρίσης παρουσίασαν μεγάλη **αδυναμία εξυπηρέτησης των δανείων** τους, με σημαντική βελτίωση να παρατηρείται από το 2017.



- Για το 2020 προχωρήσαμε σε μια πρώτη αρχική ανάλυση των δημοσιευμένων ισολογισμών για το σύνολο της χώρας. Πρόκειται για **8.737 επιχειρήσεις** που αποτελούν το δυναμικό τμήμα της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ			
	2020	Μεταβολή 2020-2019	2019
ΠΛΗΘΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	8.737		8.737
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	165.555.583.706	2,7%	161.182.391.522
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	165.555.583.706	2,7%	161.182.391.522
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ			
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	99.235.229.884	-12,3%	113.210.824.497
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	4.211.044.829	-41,1%	7.149.654.548
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	3.264.976.886	-26,5%	4.442.801.054
Κερδοφόρες	61,4%		65,4%
Ζημιογόνες	38,6%		34,6%
Περιθώριο Μικτού Κέρδους	22,0%		21,5%
Περιθώριο Λειτουργικού Κέρδους	4,2%		6,3%
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	3,3%		3,9%
Περιθώριο EBITDA	10,0%		11,1%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	5,2%		7,0%
Σχέση Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	1,63		1,52



Από την ανάλυση των επιδόσεων των επιχειρήσεων προκύπτει ότι:

- Οι ελληνικές επιχειρήσεις, κατά την πενταετία 2015 – 2019,
 - ✓ **αύξησαν τον κύκλο εργασιών και κατά πολύ μεγαλύτερο βαθμό τα καθαρά τους κέρδη**
 - ✓ αυξήθηκε σημαντικά η αναλογία κερδοφόρων προς ζημιογόνες επιχειρήσεις
 - ✓ υπήρξε **σημαντική βελτίωση σε μια σειρά δεικτών** όπως η αποδοτικότητα κεφαλαίων, η σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια κ.λπ.
- Από την επεξεργασία δημοσιευμένων ισολογισμών για το έτος 2020 που περιλαμβάνονται στη Βάση Δεδομένων της ICAP προκύπτει ότι **τα περιθώρια κερδοφορίας σημείωσαν μεν πτώση αλλά όχι ιδιαίτερα μεγάλη**, δείγμα του ότι οι επιχειρήσεις κατάφεραν εν μέρει να απορροφήσουν τις επιπτώσεις της πανδημίας. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την εξέλιξη έπαιξαν και οι κρατικές πολιτικές στήριξης σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση της παραγωγικής διαδικασίας που συντελείται τα προηγούμενα χρόνια



- Παρακάτω παρατίθεται στοιχεία των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Πειραιά για το έτος 2020

ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΔΡΕΥΟΥΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ			
	2020	Μεταβολή 2020-2019	2019
ΠΛΗΘΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	245		245
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.832.639.809	3,6%	2.732.964.222
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.832.639.809	3,6%	2.732.964.222
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ			
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΩΛΗΣΕΙΣ)	2.200.347.166	-13,6%	2.547.997.668
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	158.232.937	-15,2%	186.586.310
ΚΕΡΔΟΣ ΠΡΟ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	154.714.119	-15,6%	183.292.309
Κερδοφόρες	66,9%		77,1%
Ζημιογόνες	33,1%		22,9%
Περιθώριο Μικτού Κέρδους	21,2%		19,7%
Περιθώριο Λειτουργικού Κέρδους	7,2%		7,3%
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	7,0%		7,2%
Περιθώριο EBITDA	12,9%		11,9%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	13,3%		16,2%
Σχέση Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	1,44		1,42



- Παρ όλο ότι πρόκειται για ένα περιορισμένο δείγμα και αφορά κυρίως μεγαλύτερες επιχειρήσεις, είναι εμφανές ότι η αρνητική οικονομική συγκυρία το 2020 επηρέασε σε σημαντικό βαθμό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου Πειραιά.
- Ωστόσο τουλάχιστον για αυτό το δείγμα επιχειρήσεων η πτώση των κερδών ήταν μικρότερη από ότι η αντίστοιχη σε πανελλαδικό επίπεδο



- Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η βασική επιδίωξη του Κέντρου που είναι η υποστήριξη των επιχειρήσεων του Πειραιά με στόχο τη βελτίωση της λειτουργίας τους, την ανάπτυξή τους και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και κατά συνέπεια την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης, **καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική.**
- Στο ένα έτος λειτουργίας του σε συνθήκες πανδημίας, παρείχε αξιόπιστη υποστήριξη των επιχειρήσεων αλλά και συνεργασία με το ευρύτερο οικοσύστημα επιχειρηματικότητας (επιμελητήρια, φορείς, σύλλογοι, ο δήμος κτλ.).
- Ως Ένωση Εταιρειών με μακρόχρονη ενασχόληση με την ανάλυση του επιχειρηματικού κλίματος και με τις επιχειρήσεις, στοχεύσαμε στην αποτύπωση των περισσότερο σημαντικών αναγκών, ελλειμμάτων και δυνατοτήτων: στις ανάγκες χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, στις προοπτικές ενίσχυσης της εξωστρεφούς παρουσία τους και στην αποτύπωση των μακροπρόθεσμων αναγκών σε εργατικό δυναμικό.



- Τα αποτελέσματα του Κέντρου κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του έχουν ξεπεράσει τις προσδοκίες.
- Έχουν εκπονηθεί **16 μελέτες**. Ορισμένες εκ των οποίων θα έχουν μεσοπρόθεσμα επίδραση στην τοπική οικονομία
- Έχουν υποστηριχθεί **289 επιχειρήσεις** ενώ για 361 επιχειρήσεις έχει πραγματοποιηθεί διαγνωστική αναγκών.
- Η υποστήριξη αφορά κυρίως στην κατεύθυνση εκπόνησης επενδυτικών σχεδίων και στην εξεύρεση πηγών χρηματοδότησης.
- Ο αριθμός αυτός ήδη από το πρώτο έτος λειτουργίας υπερβαίνει τον αριθμητικό στόχο του έργου που αφορά σε μία χρονική διάρκεια τριετίας.




- Ωστόσο αυτό δεν θα μας οδηγήσει να μετριάσουμε τους ρυθμούς. Το επόμενο διάστημα θα εντείνουμε περαιτέρω το έργο μας. Προσανατολιζόμαστε :
 - ✓ σε ακόμα πιο εντατική υποστήριξη των επιχειρήσεων ώστε να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες για ανάκαμψη της επενδυτικής δραστηριότητας που δημιουργούν το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης, η αύξηση τραπεζικού δανεισμού
 - ✓ στην προσέλκυση και την υποστήριξη επιχειρήσεων και επενδύσεων μεγαλύτερου μεγέθους που θα απαιτούν ακόμα πιο αναβαθμισμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες
 - ✓ στην παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες των επιχειρήσεων

- Το ΚΣΕ αποτελεί μία καινοτόμα δομή συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το πλεονέκτημα του είναι ότι παρέχει αξιόπιστες και ευρέως φάσματος μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι οποίες μπορούν να φτάσουν στο σύνολο των επιχειρήσεων ακόμα και σε εκείνες που είτε λόγω κόστους είτε κουλτούρας δεν θα προσέφευγαν στην αναζήτησή τους. Πρόκειται για μία πρωτοπόρα δράση του Δήμου Πειραιά. Σήμερα αντίστοιχες αναπτύσσονται και από άλλους φορείς της Τ.Α. και θα είναι ακόμα πιο χρήσιμες το επόμενο χρονικό διάστημα όπου οι διαθέσιμοι πόροι για τις επιχειρήσεις και την Τ.Α. δημιουργούν νέες δυνατότητες αλλά και ανάγκες για αξιόπιστες, ορθολογικές και συνολικές μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες.






**Κέντρο Στήριξης
Επιχειρηματικότητας**
Δήμου Πειραιά



Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε
επικοινωνήστε με τους αρμόδιους Συμβούλους
του ΚΣΕ



Διεύθυνση: 2ας Μεραρχίας & Φίλωνος 64, Τ.Κ 18535
E-mail: info@piraeusbsc.gr
Website: www.piraeusbsc.gr
Τηλ: 211 41 82 013

